

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Димитричка Близнакова, д.м.
Директор на Медицински колеж
при Медицински университет – Варна

Относно: Конкурс за придобиване на ОНС „доктор“, на тема „Хранителни алергии в кърмаческа възраст в Плевенския регион – рискови фактори и поведение“, с кандидат д-р Ваня Недкова-Миланова.

Със Заповед на Ректора № Р-109-426 от 18.12.2019 г. съм определена за член на научно жури по посочения по-горе конкурс.

Становището се основава на ЗРАС в Република България и Правилниците на МОН и МУ – Варна. Декларирам, че нямам конфликт на интереси с кандидата.

АНОТАЦИЯ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

Дисертационният труд на д-р Ваня Недкова-Миланова разглежда един от водещите проблеми в кърмаческата възраст: хранителни алергии. За правилното физическо развитие на кърмачето е изключително важно неговото хранене, като не трябва да забравяме, че златният стандарт за хранене на кърмачето е майчината кърма и изключителното кърмене се явява профилактика на хранителните алергии в кърмаческа възраст.

Това отговаря на препоръките на УНИЦЕФ „кърмата е най-добрата храна за кърмачето и никоя друга храна или течност не е необходима през първите шест месеца от живота на детето“. Световната здравна организация препоръчва „през първите шест месеца децата да бъдат „изключително кърмени“, а след този период да се въвеждат подходящите за захранване храни, като кърменето може да продължи две години. Една от важните препоръки на тази програма е ранното започване на кърмене до тридесет минути след раждане и кърмене до поискване.

Изключително важно за всички общопрактикуващи лекари: гастроентеролози, педиатри, е да са запознати с проявите на хранителна алергия, от по-леките до драматичните прояви: хронична диария, повръщане, с изоставане в растежа, желязодефицитна анемия с кървене, ентеропатия, загуба на протеини с хипоалбуминемия, еозинофилна гастроентеропатия, до тежките прояви: ларингиален оток, астматичен пристъп с нарушения в дишането, анафилаксия.

Дисертационният труд на д-р Ваня Недкова-Миланова разглежда хранителни алергии в кърмаческа възраст в Плевенския регион – рискови фактори и поведение.

Изключително добре структуриран, той съдържа съдържа 161 страници, онагледен е с 24 фигури и 16 таблици. Цитираната литература съдържа 386 източника, от които 49 на кирилица и 337 на латиница. Приложенията са 3.

Цитираната литература е актуална и отговаря на съвременните постановки за естественото хранене на кърмачетата, предимствата на майчината кърма с нейните незаменими качества.

Разгледани са противопоказанията от страна на майката за кърмене, както и ползите за майката като профилактика на карцином на гърдата и яйчниците и по-ниския риск от диабет тип II.

Цитирани са десетте стъпки към успешно кърмене по програмата на СЗО и УНИЦЕФ с препоръки те да се спазват. Изтъкната е ролята на здравните специалисти за подобряване здравето на майката и бебето. Отново в унисон със съвременните изисквания е разгледано храненето на кърмачето с препоръка за спазване на времето на хранене – първите 4 до 6 месеца, децата да бъдат кърмени „при поискване“, и след това да се въвеждат обичайните за възрастта храни.

Подчертана е ролята на правилното хранене на кърмачетата, което благоприятства здравословния растеж и развитие и намалява риска от заболявания в зряла възраст.

Целта е добре формулирана: да се проучат рисковите фактори за проявата на хранителната алергия, разпознаването и диагностицирането ѝ, клиничните ѝ изяви, и възможностите за профилактика сред кърмачета в Плевенския регион.

Задачите, които са 5, са добре структурирани:

- Да се анализират някои от рисковите фактори
- Да се анализ клиничните прояви
- Да се проведат клинични и лабораторни изследвания сред децата за доказване на хранителна алергия
- Да се изработи алгоритъм на поведение при деца с хранителна алергия
- Да се изработи профилактична програма за превенция на хранителна при фамилно обременени деца

В проучването участват родители на 274 амбулаторни деца, на възраст от 0 до 12 месеца, от град Плевен, от които 180 здрави кърмачета (контроли) и 94 с прояви на хранителна алергия.

Събраната информация е въведена и обработена с Microsoft Excel. Част от данните от проучването са обработени с компютърна програма Statgraphics Plus. Статистическа достоверност е определена при най-висок уровень на значимост $p < 0,05$. Резултатите са описани чрез графики, таблици и фигури. Използвани са числени величини – проценти, коефициенти, средни величини, стандартно отклонение.

Изработен е подходящ алгоритъм на поведение с деца с хранителна алергия, както и профилактична програма за профилактика на хранителна алергия сред фамилно обременени деца.

Целта, която е поставена при разработването на тази актуална тема е ясна, задачите са конкретни и са изпълнение и добре обобщени. Изводите са конкретни, ясни, точни.

ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

I. ПРИНОСИ С НАУЧНО-ТЕОРИТИЧЕН И ПОТВЪРДИТЕЛЕН ХАРАКТЕР.

Проучени са рисковите фактори, влияещи за възникването на хранителните алергии при кърмачета (фамилна обремененост или генетична предиспозиция, тютюнопушене по време на бременността, начинът на раждане, модел на хранене до едногодишна възраст, период на захранване и др.) сред деца от Плевен и региона. Потвърдена е водещата роля на наследствената обремененост за алергия и раждането чрез цезарово сечение.

Проучени са клиничните прояви на хранителна алергия сред децата в кърмаческа възраст от 0 до 12 месеца за Плевенския регион.

Измерени и анализирани са стойностите на IgE, Eo и Hb при алергичните деца. Установени са показателите с най-висока информативна стойност при кърмачетата с хранителна алергия - имуноглобулин E, еозинофили и хемоглобин .

Отчетено е влиянието на диетичното хранене върху клиничните изяви на алергията.

II. ПРИНОСИ С ПРАКТИЧЕСКИ ХАРАКТЕР.

Проучването потвърждава литературните данни за протективния ефект на кърменето по отношение развитието на хранителни алергии.

Научната разработка предлага профилактична програма за намаляване честотата на хранителна алергия. Предложени са профилактични мерки сред майките, включващи пропагандиране на изключителното кърмене до четири - шест месечна възраст, без ранно

въвеждане на храни с висок алергогенен потенциал и изнасяне на здравни беседи за здравословно хранене в кърмаческа и ранна детска възраст.

Въз основа на клиничните и лабораторни наблюдения са дадени практически препоръки за прилагане на елиминационната диета. 4. Изработен е подходящ „Алгоритъм на поведение при деца с хранителна алергия“.

Изработена е профилактична програма за профилактика на хранителна алергия сред фамилно обременени деца

ПУБЛИКАЦИИ СВЪРЗАНИ С ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

Научните публикации и съобщения във връзка с дисертационния труд по темата са 5 на брой.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Предложеният дисертационен труд „Хранителни алергии в кърмаческа възраст в Плевенския регион – рискови фактори и поведение“ на д-р Ваня Недкова-Миланова, разглежда една от изключително актуалните теми на съвременното. Трудът е добре подбран, с коректно поставена цел и изпълнени задачи, с изработен алгоритъм за поведение при деца с хранителна алергия, той отговаря на всички изисквания

Предвид на научната и практическа стойност на дисертационния труд, предлагам на почитаемите членове на Научното жури да присъди на Ваня Недкова-Миланова ОНС „Доктор“.

гр. Варна
06.02.2020г.

.....
Проф. д-р Димитричка Близнакова, д.м.